

יוסף ורחל

1604

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דרחה" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויה ו"ל שנלב"ע ביום ז' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזה סויה ע"ה שנלב"ע ביום כז' מר חשון התשע"ז

"בקרובי אקדש"

הפסוק הראשון בו פותחת פרשת השבוע בא לספר לנו ספרו של יום –
 "ויהי ביום השמיני" – יום גדול היה. גדול מעצם כרייתו, ונעשה יום גדול
 לישראל למושה ולאהרן. יום של שמחה היה, ויום של ברכה, ואף הרבה
 למעלה מזה, יום של התעלות קודש ושל השראה עליונה, יום שנתגלתה בו
 שכינה לעיני כל ישראל.

יום סגולה זה, שהיה ליום גדולתו של אהרן, היה גם יום הטרנדית הנוראה
 שלו, יום אסון מחריר כחייו ובחיי העם כולו, אסון שהשביח את שמחתו
 בעודה כעצומה.

דרשו רבותינו: אין ויהי אלא לשון צער, צערו של האב השכול שניטלו ממנו
 שני בניו הנפלאים, שהיו מיוערים להנהיג את הדור.

כיצד מנחם משה רבינו את אהרן, הוא אומר לו: אהרן אחי, לא מתו בנך
 אלא להקדיש שמו של הקב"ה. שתק אהרן, וקבל שכר, שנאמר "וידום
 אהרן". אהרן שותק, אך שתיקתו וזעקתו עד לב השמים, ומושה רבינו, מנהיג
 ישראל אומר לאחיו הכהן הגדול בפשטות מדהימה: "הוא אשר דבר ה'
 לאמר, בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד".

הטרנדית הדרמטית מוגעה דוקא אחרי האסון הנורא, לשיא חדש, שיא
 חובת המנהיגות להתגבר על כאבה הפרטי ולמרות הכל להמשיך בתפקידה
 הקדוש בשקט ובנבונה, ומושה מצוה את אהרן ובניו צו אלוך, שרק מי
 שכבר נתנסה בתחושת האבל ובחייית הצער שאין למעלה הימנו, על הלך
 מעליו יקיר לבבו יכול להבין את מלוא חומרת משמעותו, צו, האוסר על
 הכהן אישית את האבל ואת פריעת הראש ואת פרימת הבגדים באיסור
 חמור שעונש מות בצידו, ואילו על כל העם, יורד אבל כבד והם מצטווים
 בצווי אלוך מפיו של משה: "ואחיהם כל בית ישראל יכבו את השריפה אשר
 שרף ה'", האבל הלאומי הכללי הראשון בתולדות ישראל.

כום הדמעות והיוגונים הזאת, כום הצער של הקרבן העליון מכל, עדין
 למגינת ליבנו, הולכת ומתמלאת מדור לדור, דמעותיהם של ישראל
 המתאבלים על הקדושים שנשרפו באש על קידוש ה', ועל הלוואים שמסרו
 את נפשם באהבה על קדושת העם והארץ, זכותם תעמוד לנו ולכל בית
 ישראל ולא נוסף לדאווה עוד.

על נדב ואביהו למדנו: אף הם, בשמחתם, כיון שראו אש חדשה שירדה
 משמי מרום, עמדו להוסיף אהבה על אהבה שנאמר: "ויקחו", ואין לקחה
 אלא שמחה, אהבה ושמחה, אותה אהבה ואותה שמחה אשר אפפו את
 בנינו, קדושינו בכל המלחמות, בהעלותם על מזבח כנדב ואביהו בני אהרן.
 זוהי המשמעות העמוקה של היום השמיני, יום כאב וגאולה כאחד.
 למנצח על השמינית מזמור לדוד.

העלון לע"ג
 דודת עליה מור יוסף בת אסתר ע"ה שנלב"ע כ"ט ניסן
 תש"צ. ב.ה.

מתפלל

ט' לעומר
 אבות א'

שבת כד' ניסן ה-תשפ"ו
 פרשה: שמיני
 הפטרה: ויוסף עוד
 שבת מברכין

ראש חודש אייר ביום ששי
 ושבת המולד יום ששי
 בשעה: 18:05 – 14 חלקים

הדלקת נרות - 18:46
 צאת השבת - 19:39
 ר"ת: 20:27

הדלקת נרות בשבת הבאה 18:51

שמיני	תוריע-מצורע
עמוד השחר: 4:52	4:42
זמן טלית: 4:59	4:49
זריחה: 6:17	6:10
חצות: 12:43	12:42
מנחה גדולה: 13:16	13:15
שקיעה: 19:09	19:14

Shul for prayer

"הנהגת הבוקר" ציצית

מנהגו ללבוש ציצית מצמר
 רחלים, בין בטלית גדול ובין
 בטלית קטן, בין בקיץ ובין בחורף.
 זאת ועוד אם יש בטלית קטן אמה
 וחצי אורך, על אמה וחצי רוחב, די
 בזה לקיים מצות ציצית וכן
 מנהגו.
 מנהגו להצניע חוטי הציצית של
 טלית קטן תחת הבגדים, ולא
 להוציאם לבחוץ.
 אירע שהוצרך לקחת טלית
 שאולה מחבירו שלא בדיעתו,
 משום כך התכוון בדעתו שלא
 לזכות בטלית, והתעטף בו בלי
 ברכה.

העלון לרפואת
 מנשה בר דוד וברוריה
 מרת אהרתי זינה בת רחל
 ולע"ג תמי' שלום בר עמחה ז"ל
 המותי מיום בת רחל ע"ה
 הרוצה להקדיש את העלון או חלקו
 בטל... 052-5079555

"משפט צרור המרגליות" ד'

Shul for prayer

"סוף סוף נפלה לידי הזדמנות, על גבו של מנשה" חנך אחמד בהנאה
 את כפות ידיו מתחת לשולחן, והוא החל מרמז למנשה, בכל מיני
 רמיזות, שייאות לרכוש את כל המרגליות בסכום זעום ופיל את
 הקונה בפת, כמובן, בתמורה לחלוקת הרווחים ביניהם לאחר מעשה.

רמזו ולא ברמז, עקצו ולא נעקץ. ובסופו של דבר, פקעה סבלנותו
 של השופט הנוכל מול היהודי הישר כפלס. הוא קם ממקומו, סטר על
 לחייו של מנשה, אחת ושתים, הנה והנה, וגער בו גערה נמרצת: "קום
 והסתלק מכאן טרחן שכמוך".

ובעוד מנשה ההמום גורר את רגליו החוצה, התרווח השופט במקומו
 ופנה לבעל המרגליות: "הנח לו לסוחר זה, רמאי וגזלן הוא, וככל
 הנראה ביקש להוריד עוד ועוד את מחיר המרגליות. המתן נא
 ואקרא לכאן סוחר ישר והגון שיסכים לקנות ממך את כל המרגליות
 גם יחד".

עוד באותו יום נחתמה עסקת הזהב בלשכתו של השופט הראשי של
 סלוניקי. עזיז, בעידודו הסמוי של השופט, הצניח את שער המרגליות
 עד לאחד ממאה משוויין, הצרור החליף ידיים, וההלך הזר קיבל את
 צרור הדינרים העלוב בתודה ויצא לדרך.

ילאה העט לתאר את אושרם של צמד הנוכלים, עזיז ואחמד. הרווח
 העצום שהפיקו מן העסקה – עלה על כל רווחיהם בשנים האחרונות
 גם יחד.

אלא שיומיים בדיוק חלפו ער שהאושר הגדול התחלף בבהלה
 עצומה.

קול הברה נשמע בעיר, כי מארמונו של הסולטן נגנב צרור מרגליות
 יקר ערך, וכרוז מטעם הסולטן עבר ברחובות העיר והורה לתושבים
 לחפש אחר הגנב ואחר הגניבה.

אחמד ועזיז הבינו כי ההלך שמכר להם את המרגליות היה, ככל
 הנראה, לא אחר מאשר הגנב בכבודו ובעצמו, מה שמסביר היטב
 את העובדה מדוע ביקש להתפטר מהן, בכל מחיר, או נכון יותר,
 בלא מחיר.

"אנחנו חייבים להתפטר מן הצרור המפליל הזה" שח אחמד לעזיז,
 בערבו של יום, "יש לך עצה?"

"כן יש לי עצה" ניצת זיק אפל בעיניו של עזיז, "נפיל את התיק על
 מנשה, הסוחר הישר שעומד לנו לרועץ, אני אספר שקנית את
 הצרור ממנשה, ואתה תאסור אותו בבית הסוהר עד לבירור העניין,
 ומכיוון שהוא לא יצליח לספר ממי קנה את הצרור – תגזור עליו
 שנות מאסר ארוכות, וכך נתפטר מצרור המרגליות וממנשה, אחת
 ולתמיד".

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shul for prayer" פתוח בימים: א – ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"ג מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל
 כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"צ ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול
 בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"
 מנוים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

Shul for prayer & onefield

הפסח הראשון

דיני שהייה בצליה ובאפיה ובקלי הבישול
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

דין שהייה בצליית פירות

זו. פירות שהם ראויים לאכילה כשהם חיים, מותר להניחם סמוך לכניסת השבת על גבי גחלים כדי לצלותם, וכל שהפירות מונחים על גבי הגחלים ונוגעים בגחלים, יש להקל בזה לכל הדעות, שהרי בודאי לא יחתה בגחלים כדי שלא יקלקלם, (וכדין בשר שנצלה מבעוד יום כשיעור חצי צלייתו, שמותר לכל הדעות להניחו על גבי גחלים כשמונח על גביהם ממש, וכנ"ל בסעיף יא).

ואם אין הפירות נוגעים בגחלים אלא מונחים בסמוך אליהם, יש אומרים שמותר לעשות כן אפילו לפוסקים הסוברים להחמיר בדין שהייה כשיטת חכמים החולקים על חנניה, וסוברים שאין להקל בשהייה כתבשיל אלא אם כן נתבשל כל צרכו והוא מצטמק ורע לו, מפני שבפירות אין לחוש לשמא יחתה בגחלים, שהרי יתקלקלו מחמת האש. ויש אומרים שאין להקל כשאין הפירות נוגעים בגחלים לשיטת הפוסקים הסוברים בדין שהייה כשיטת חכמים שהחמירו בדין שהייה בדבר שלא נתבשל כל צרכו, או שהוא מצטמק ויפה לו. ועיין לעיל (ריש סימן רנג) מסקנת ההלכה במחלוקת חכמים וחנניה.

יו. הדין האמור לעיל בסעיף הקודם, אינו אלא בפירות שראויים לאכילה כשהם חיים, אבל פירות שאינם ראויים לאכילה כשהם חיים, דינם לענין שהייה בצליה כדין בשר שלא נצלה מבעוד יום, שנתבאר לעיל בסעיפים הקודמים.

כיסוי דבר שלא נתבשל כל צרכו

יה. אם היתה הקדרה מגולה, או שהיתה מכוסה והסיר הכיסוי מעליה ועתה היא מגולה, אם יש בתוך הקדרה חלקים מסויימים שעדיין לא נתבשלו כל צרכם, או שיש בתוכה או עליה פירות שעדיין לא נתבשלו כל צרכם, אסור לכסות את הקדרה בשבת עצמה, והעושה כן חייב מן התורה משום מבשל, שהרי על ידי נתינת המכסה הוא מקרב ומזרז את בישול התבשיל, וקירוב בישול אסור מן התורה כמו הבישול עצמו, והרי זה דומה לדין המגיס ומהפך בתבשיל שלא נתבשל כל צרכו, שאף על פי שבלאו הכי היה מתבשל, הרי הוא חייב מן התורה משום מלאכת מבשל.

וטמטומן.
הח"ח ממשיך זאת לאדם שהייתה לו חנות בשמים, וכל ימיו נתעדן על ריחות נעימים, אדם זה נודמן פעם אחת לחנות של בורסקי (מעבד עורות), ומייד ברח משם כל עוד נפשו בו מחמת הריח הנורא, לימים ירד מנכסיו ונאלץ לפתוח בורסקי משלו, יום רדף יום, והוא התרגל לריח הנורא עד ששוב לא הבחין כמה מכוער ריח זה. הוא הדין במאכלות אסורות אם האדם מתחיל "להתרגל לריח" ושוב אינו מבחין בצחנתו, ובודאי בימים אלו שמידי פעם מתעורר "טמטום הלב" עלינו להתחזק ברחוק ממנו כרחוק מזרח ממערב, וה' ישיב עמו ישראל בתשובה שלמה אמן.
"ראשונים אל תפריעו ובלתי תפריעו ולא תמותו" תמיהה היא: והלא כאן מדובר בכהנים בני אהרן, ואם כן מה חטאה העדה בכך שבני הכהנים יפרמו את בגדיהם או יפרעו את ראשם, ומה צריכים כל העדה לחשוש שהתורה מזהירה "ועל כל העדה יקצוף"? אלא, מפרש בספר "שמע שלמה", הרי נאמר בגמרא "אבל שלא פרע - חייב מיתה" (בידי שמים). והו כוונת הכתוב "ראשיתם אל תפרעו ובגדיכם אל תפרומו, ולא תמותו", אתם, בני אהרן, לא תתחייבו מיתה אם לא תפרעו את שערכם בימי האבל. ברם, "ועל כל העדה" - וזהו "יקצוף", דינו של בן ישראל שונה הוא מדין הכהנים. הוא - אם יבוא וינהג ככהן ויגזוז את שערו בימי אבלו - הוא יתחייב על כך בנפשו.
"וישכר אל תשת"

יש לשאול: מדוע אסרה תורה לחלוטין את שתיית היין, שהוא משמח אלוקים ואנשים וממלא תפקיד של מצוה לקדש עליו את היום בשבתו וחגיו, והיה אפוא ראוי לאסור את שכרות היין ולא שתיית יין? ביאור נפלא לכך, כותב רבי שלמה צדוק שליט"א בספרו "שולחן שלמה": מכיון שהנטיה לשכרות היא בלתי רחוקה, על כן חוץ מטעם של גדר וסייג, אין התורה רוצה שהשמחה במקדש תהא נובעת מגורם חיצוני - כשתיית יין, אלא מדבר שמעורר לשמחה של מצוה וקדושה כמו זבחי שלמים שהם מעוררים להתרוממות רוחנית, אחר המעשה של הכניעה לה'. יתברך ברכת ובקרבן. ועל כן אין מקום ליין במקדש, אלא דינו בשפיכה, בניסוך בלבד על גבי המזבח.

"שתיקה של אמונה"
"יודם אהרון" - קבל שכר על שתיקתו, ומד שכר קבל? שנתייחד עמו הדבור ונאמרה לו לבדו פרשת שתויי יין.

בידוע שאהרון הכהן היה במדרגה גבוהה ביותר, ומדוע כהן שבחה התורה את שתיקתו, וכי מה יכל לומר?
אולם חז"ל אמרו שיכל לטעון "וביום השמיני ימול בשר ערלתו", ובארו, אהרון שהיה עסוק בקבלת כהונה גדולה, שש ושמה בקדושה וטהרה, דינו כתינוק זה היוצא מבטן אמו, ומתאבל על התורה שהפסיד, שהרי בבטן אמו יושב מלאך ומלמדו, ובהיותו עצב, אמרה תורה ישלים ימי "אבלותו" - שמונה ימים "וביום השמיני ימול בשר ערלתו" ויהיה שמח יחד עם הוריו, אף אהרון הכהן כן, באמצע שמחתו מתו שני בניו והיה ראוי שימתין לו לסיים שמחתו ובכל זאת "יודם אהרון".

ושמא תאמר בנים אלו של אהרון שהיה מגדולי הדור, לא היו ראויים לו, שהרי נכנסו שתויי יין, או פרועי ראש למקדש, זה אינו שהרי משה רבינו אמר לאהרון "בקרובי אקדש" כסבור הייתי שהוא מתקדש או בי או בכך, עתה אני רואה שהם גדולים מאתנו, א"כ אהרון שיכל שני בניו גדולי עולם, ולא תאמר ששתיקתו היתה מתוך עצבות ותרעומת, שהרי אמרו שבשתיקה זו נתעלה אהרון למדרגה עליונה עד מאוד, ואמרו חז"ל אין רוח הקודש שורה מתוך עצבות, נמצאו למדים, שתיקה זו של אהרון היתה שתיקה של התעלות רוחנית עצומה, ואמונה שאכן "הצור תמים פעלו - כי כל דרכיו משפט" ולא שתיקה של השלמה ותרעומת. והנה, מעשים בכל יום, אשר ימצא את האדם פגע מפגעי הזמן, מייד ירבה להג וטרוניה ח"ו, ולא יזכור "שהוא העד הוא הדיין" - דין אמת לאמתו, ואף אם כבדה עליו פרש הגורל, ילמד משתיקתו של אהרון וידע שהכל מדוד ושקול וסוף שכרו לבוא.

"ונשמתם בם"
אל תקרי "ונשמתם", אלא "ונשמתם" שמאכלות אסורות מטמטמות לבן ונפשו של האדם, התורה מצוה אותנו להתרחק ממאכלות אסורות. מכיון שכאשר אדם מתרגל להן שוב אינו מרגיש שקוצן

"מיצווה וממוזן"
את המילה עורכים כבר ביום השמיני, ואילו לפדיון הבן ממתנים שלושים יום. שכן על פי רוב, תינוק שחי שבעה ימים סביר להניח שהוא בר קיימא, ורק לגבי מיעוט מהיילודים אנו נזקקים להמתין שלושים יום, כדי לקבוע שהם בני קיימא. לכן אפשר למול ביום השמיני, כי בכל המצוות הולכים אחר הרוב, אבל בפדיון הבן מדובר בהוצאת ממוזן (חמשה סלעים) לידי הכהן, ובממוזן הכלל הוא "אין הולכין בממוזן אחר הרוב". לכן יש להמתין שלושים יום, שאז ודאי יצא היילוד מחזקת סכנה.